

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 580/2015-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou HKP Legal, s. r. o., Sasinkova 6, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Peter Kubovič, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „postupom Okresného súdu Banská Bystrica a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici“, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2015 prostredníctvom elektronických prostriedkov doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), podpísaná zaručeným elektronickým podpisom, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) „postupom

Okresného súdu Banská Bystrica“ (ďalej len „okresný súd“) a „postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici“ (ďalej len „krajský súd“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania na strane navrhovateľa v konaní vedenom pred okresným súdom o zaplatenie sumy 49 790,88 € s príslušenstvom pod sp. zn. 60 Cb 76/2009. Okresný súd v označenom konaní o návrhu sťažovateľa rozhodol rozsudkom zo 7. júna 2013, ktorým žalobu sťažovateľa v celom rozsahu zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Na základe odvolania proti označenému rozsudku okresného súdu rozhodoval krajský súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 43 Cob 193/2013 z 30. januára 2014 potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej s tým, že o trovách odvolacieho konania mal rozhodnúť okresný súd. Okresný súd uznesením sp. zn. 60 Cb 76/2009 z 28. novembra 2014 rozhodol o trovách konania tak, že sťažovateľa zaviazal na úhradu trov konania odporcovi v sume 5 142,06 €. Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 43 Cob 24/2015 z 28. mája 2015.

Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti namietal, že došlo k porušeniu jeho označených práv označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu vo veci samej, ako aj označeným uznesením okresného súdu a krajského súdu o trovách konania, pričom argumentuje vlastným právnym posúdením veci, na základe ktorého formuloval v sťažnosti svoje závery o nedostatočnom odôvodnení označených rozsudkov okresného súdu a krajského súdu v jeho veci, a zároveň tvrdil, že označené uznesenia okresného súdu a krajského súdu o náhrade trov konania sú arbitrárne, vecne nesprávne, a tým aj porušujúce jeho označené základné právo.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa - [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, bolo postupom Okresného súdu Banská Bystrica a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici porušené.

2. *Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 28. Novembra 2014 č. k. 60Cb/76/2009-207 a Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. mája 2015 č. k. 43Cob/24/2015-403 ruší a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.*

3. *Stážovateľovi - [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ], priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 3.000,- Eur (slovom: tritisíc eur), ktoré sú mu Okresný súd Banská Bystrica a Krajský súd v Banskej Bystrici povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Okresný súd Banská Bystrica a Krajský súd v Banskej Bystrici sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy právneho zastúpenia (2 právne úkony s DPH v zmysle § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a/ a b/ a § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov) stážovateľovi - [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ], v sume 355,68 Eur (slovom: tristopäťdesiatpäť eur a šesťdesiatosem centov), na účet advokátskej kancelárie HKP Legal, s.r.o. č.: [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že v posudzovanom prípade obsah sťažnosti trpí nedostatkami, ktoré majú za následok neurčitost a neúplnosť sťažnosti ako takej.

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ brojí proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu vo veci samej, ako aj proti uzneseniam okresného súdu a krajského súdu o náhrade trov konania. V prvom bode petitu sťažovateľ však navrhuje, aby bolo vyslovené porušenie jeho označeného základného práva „*postupom Okresného súdu Banská Bystrica a Krajského súdu v Banskej Bystrici*“. Tento nesúlad odôvodnenia sťažnosti s navrhovaným petitom, ktorý je v tejto časti aj neurčitý a nevykonateľný, nie je možné jednoznačne dodatočne interpretovať ani v spojení s druhým

bodom petitu, kde sťažovateľ už žiada zrušenie uznesení okresného súdu a krajského súdu o náhrade trov konania, pretože, ako už bolo uvedené, z odôvodnenia sťažnosti je možné identifikovať aj námietky vo vzťahu k označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu vo veci samej. Ďalším nedostatkom navrhnutého petitu je aj jeho vnútorný nesúlad, pretože sťažovateľ navrhuje v prvom bode petitu vysloviť porušenie svojho označeného základného práva výlučne postupom okresného súdu a krajského súdu bez toho, aby jednoznačne identifikoval konania ich spisovými značkami, pričom v druhom bode petitu žiada zrušiť označené uznesenia okresného súdu a krajského súdu. Z uvedeného nie je jednoznačné, či sťažovateľ napáda výlučne postup alebo zároveň aj dotknuté rozhodnutia ako výsledok postupu okresného súdu a krajského súdu.

Podľa ústavného súdu uvedené nedostatky petitu v spojení so skutočnosťou, že sťažovateľ ako dôkazy k svojej sťažnosti predložil len kópie prvých strán označených rozsudkov a uznesení okresného súdu a krajského súdu, má významné procesné dôsledky.

Ústavný súd v súhrne konštatuje, že sťažnosť, ktorá bola doručená ústavnému súdu, v predloženej podobe neobsahuje odôvodnenie korešpondujúce s určitým a vykonateľným petitom, teda nespĺňa podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Zároveň konštatuje, že k sťažnosti neboli priložené ani kópie dotknutých rozhodnutí súdov, len ich titulné strany, teda sťažovateľ nesplnil povinnosť vyplývajúcu z § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že sťažnosť ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd

posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Pretože predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a síce jednoznačný, určitý a vykonateľný návrh na rozhodnutie vo veci samej obsahovo korešpondujúci s odôvodnením ako východiskovým rámcom sťažnosti, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa jeho sťažnosť odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku nezaoberal sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite sťažnosti.

Nad rámec uvedeného odôvodnenia ústavný súd dodáva, že pokiaľ sťažovateľ namietal postup okresného súdu v jeho veci, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý bráni ústavnému súdu preskúmať postup okresného súdu, keďže tento bol preskúmaný krajským súdom ako súdom odvolacím, čo v okolnostiach zakladá nedostatok právomoci ústavného súdu vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu. Ak sťažnosť sťažovateľa mala smerovať proti rozsudku krajského súdu vo veci samej, ústavný súd lustráciou konaní vedených na tunajšom súde zistil, že sťažovateľ už doručil sťažnosť (vedená pod sp. zn. Rvp 4910/2014, pozn.) ústavnému súdu, ktorou napáda identický rozsudok krajského súdu, čo v okolnostiach veci zakladá prekážku litispendencie. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že aj v prípade, ak by sťažnosť sťažovateľa mala všetky náležitosti, existoval by

dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti z dôvodu jej neprípustnosti. Pokiaľ ide o označené uznesenie krajského súdu o trovách konania, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej negatívne dôsledky vyplývajúce z rozhodnutia o trovách konania nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 225/2012, IV. ÚS 311/2012). Vo všeobecnosti platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011). Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa uvedenej v sťažnosti je potrebné konštatovať, že sťažnosť v tejto časti by bola odmietnutá z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, pretože sťažovateľ ani len netvrdil porušenie hmotných práv a ani to, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom, len namietal neprimeranú výšku náhrady trov v konaní, na ktorú bol zaviazaný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2015